

Helsingin seurakuntayhtymä  
Yhteinen kirkkoneuvosto  
Kolmas linja 22  
00530 HELSINKI

14.4.2020

## LÄHETYSTYÖN JA KANSAINVÄLISEN DIAKONIAN PROJEKTIVAROJEN KOHDENTAMINEN SUOMEN PIPLIASEURAN KANSSA TOTEUTETTAVIIN YHTEISTYÖHANKKEISIIN VUONNA 2020

Suomen Pipliaseura kiittää hyvää ja suunnitelmallisesta yhteistyöstä Helsingin seurakuntayhtymän kanssa. Iloitsemme myös seurakuntayhtymän päätöksestä myöntää Suomen Pipliaseuralle kohdentamattomana avustuksena kuluvalle vuodelle 169 944 euroa.

Suomen Pipliaseura tekee työtä, jotta ihmiset tavoitetaan heidän omalla kielellään. Käännämme ja kustannamme Raamatun sekä herätämme mielenkiintoa Raamatun sanomaa kohtaan. Edistämme työmme kautta luku- ja kirjoitustaitoa sekä vaikutamme syrjiviin asenteisiin.

Keräystoiminnan tuotto ja seurakunnilta saatu tuki käytetään kansainväliseen toimintaan ja siihen liittyviin tukitoimiin.

Raamatun kustantamista Suomessa toteutetaan omana itsenäisenä liiketoimintanaan, johon ei kohdisteta keräysvaroja. Seura tarjoaa laajoja Raamatun käyttöön liittyviä palveluja seurakunnille erityisesti raamattu.fi-sivustolla sekä Piplia-sovelluksessa.

### Helsingin seurakuntayhtymän ja Suomen Pipliaseuran lähetyisyhteistyön kehittyminen 2016-2019

	Kohdentamaton	Hankerahoitus	Yhteensä euroa
<b>2016</b>	151 900	107 000	258 900
<b>2017</b>	178 819	64 831	243 650
<b>2018</b>	178 819	70 000	248 819
<b>2019</b>	178 820	80 000	258 820

Vuoden 2020 ratkaisussa Suomen Pipliaseuran kohdentamattoman tuen osuus laski. Samanaikaisesti lähetyistyön ja kansainvälisen diakonian kokonaisrahoitus on pysynyt samana. Jotta laadukas työ jatkuisi toivomme, että tapahtunut muutos korjattaisiin hankerahoituksen kautta.

**PIPLiA.voimasanoja**

## KORONAVIRUS COVID-19:N VAIKUTUS TOIMINTAAN

Koronaviruksen aiheuttama poikkeuksellinen tilanne vaikuttaa Suomen Pipliaseuran toimintaan sekä kotimaassa että ulkomailla. Vuosittaisen kirkkohallituksen kolehtipyhän sijoittuminen heti pääsiäisen jälkeen tuo merkittävän loven seurain ulkomaisen työn rahoitukseen. Negatiivisia vaikutuksia odotetaan myös muuhun seurakuntien ns. vapaaehtoiseen kannatukseen. Välittömästi sen jälkeen, kun hallitus ilmoitti kokoontumiseen liittyvistä rajoituksista, Suomen Pipliaseurassa ryhdyttiin varautumaan päätösten taloudellisiin seurauksiin. Kevätkaudella syntyvät tuottojen menetykset on pystytty kompensoimaan toiminnallisilla säästöillä ja henkilöstökulujen leikkauksilla, joihin kuuluvat lomarahaleikkaukset ja koko henkilöstön määräaikainen porrastettu lomautus. Tällä on pystytty varmistamaan, ettei yhteistyökumppaneille menevää rahoitustukea ole tarvinnut toistaiseksi leikata.

Raamatun sanoma luo toivoa haastavissa olosuhteissa. Siksi on koronaviruksen aiheuttamassa tilanteessa erityisen keskeistä pitää yllä ja kehittää Raamattuun liittyviä ohjelmia ja palveluja. Raamatunkäännöstyö vahvistaa seurakuntien ja kirkkojen työn perusedellytyksiä. Lukutaitotyö vahvistaa niiden mahdollisuuksia, jotka ovat päätöksenteon ja tiedonhankinnan marginaalissa.

Koronaepidemian vaikutuksia kuhunkin yhteistyömaahan on tässä vaiheessa vaikea arvioida, koska luotettavaa tietoa epidemian leviämisestä Afrikassa ei ole käytettävissä. Jo tässä vaiheessa tiedossa olevat koronavirukseen liittyvät haasteet on seuraavassa kuvattu kunkin maan ja ohjelman kohdalta erikseen.

## MAAKOHTAISET RAAMATUNKÄÄNNÖSTYÖN SUUNNITELMAT

Raamatunkäännöshankkeissa hyödynnetään Paratext-ohjelmaa, joka mahdollistaa raamatunkääntäjien etätyöskentelyn sekä etäyhteistyön hankkeen kouluttajien ja käännöskonsultin kanssa verkon yli. Samaan ohjelmistokokonaisuuteen on integroitu käännöstyössä tarvittavat referenssiaineistot. Mahdollisuudet ja valmiudet etäyhteistyöhön vaihtelevat maittain ja hankkeittain. Osassa hankkeita koronatilanne on vauhdittanut uuden tekniikan hyödyntämistä.

Yksi keskeinen elementti käännöskonsultin työssä on käännösryhmän tukeminen keskeisen terminologian valinnassa. Tässä yhteydessä esiin nousevat esimerkiksi Uuden testamentin ihme kertomuksissa käytettävät ilmaisut vammaisista tai sairaista. Kääntäjät arvioivat käännöksessä käytettävän terminologian vaikutusta asenteisiin.

## SAMBIAN PIPLIASEURA

Suomen Pipliaseuralla on kahdenvälinen yhteistyösopimus Sambian Pipliaseuran kanssa. Ohjelmayhteistyön lisäksi sopimus kattaa Sambian Pipliaseuran hallinnon ja toiminnan kehittämisen. Suomen Pipliaseura tukee Sambiassa kolmea käännöshanketta.

Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarinen ja yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén vierailivat Sambian Pipliaseurassa kesäkuussa 2019 ja osallistuivat kahden raamatunkäännöksen julkaisujuhliin. Matkan yhteydessä nousivat esille erityisesti Sambian Pipliaseuran hallinnon kehittäminen ja paikallisen raamatunkäännöskonsultin puute, mikä on johtanut siihen, että hankkeessa

on jouduttu käyttämään Yhtyneiden Raamattuseurojen kansainvälisiä käännöskonsultteja. Nämä havainnot on otettu huomioon toiminnan kehittämisessä ja Helsingin seurakuntayhtymältä vuonna 2020 anottavissa hankemäärärahoissa.

Suomen Pipliaseuran hallintojohtaja Piia Huurtola käynnistää vuonna 2020 hallinnonkehittämishankkeen Sambian Pipliaseuran kanssa. Erityisesti kehitetään yleishallintoa, hankehallintaa ja raportointia.

Raamatunkäännöskonsultti TT Seppo Sipilä toimii käännöshankkeissa asiantuntijana sekä mentoroi Sambian käännöstyön koordinaattoria Gift Nyirendaa, joka suorittaa tohtorin opintoja ja koulutuu raamatunkäännöskonsultiksi. Tällä vahvistetaan paikallista osaamista ja organisaation kykyä itsenäisesti kehittää toimintaansa.

Suomen Pipliaseura on sitoutunut antamaan Sambian Pipliaseuralle konsulttiapua raamatunkäännöstyön loppuunsaattamisessa seuraaville vähemmistökielille:

### **Kaonde**

Kaondenkielinen Uusi testamentti julkaistaan vuoden 2020 aikana. Suomen Pipliaseura osallistuu painatuskuluihin.

### **Nyanja**

Nyanja on bantukieli, jota käytetään laajasti Sambiassa ja erityisesti merkittävimmässä kaupungeissa, kuten Lusakassa ja Livingstoneissa. Nyanja on ikään kuin Sambian yleiskieli. Nyanja on esimerkiksi poliisien käyttämä kieli ja laajalti käytetty kieli hallinnossa ja koulutuksessa. Sambiassa kielen puhujia on 1 640 000.

Nyanjankielisten on ollut vaikea ymmärtää chewankielistä Raamattua kielen ja oikeinkirjotuksen muututtua ajan myötä. Uuden testamentin on määrä valmistua vuonna 2022.

### **Nsenga**

Nsengan puhujia on Petauken ja Nyimban alueilla, itäisessä Sambiassa. Nsengaa puhutaan Sambian lisäksi Mosambikissa ja Zimbabwessa. Kokonaisuudessa kielen puhujia on 1 570 000 ja Sambiassa nsengan kielen puhujia on 661 000. Nsengankielisen Vanhan testamentin on määrä valmistua vuoteen 2024 mennessä. Uusi testamentti on valmistunut vuonna 2016.

Uudessa tilanteessa yhteistyö käännöskonsultin kanssa toteutetaan molemmissa hankkeissa kokonaan etäyhteyksiä käyttäen, koska vierailuja hankkeissa ei voida toteuttaa suunnitellulla tavalla. Uusi työskentelytapa vaatii käännösryhmiltä totuttelua. Nsengan hankkeen kääntäjät ovat huhtikuusta alkaen laatinut englannin kielellä 'takakäännöksiä' Paratext-ohjelmaan. Konsultti Seppo Sipilä tarkastaa niitä etänä. Selvitetään mahdollisuutta olla yhteydessä myös videokokouksen kautta. Tilanteen vaikutus hankkeen etenemisnopeuteen selviää kevään aikana.

## **NAMIBIAN PIPLIASEURA**

### **Uudet raamatunkäännöshankkeet kwanjaman ja ndongan kielille**

Namibiassa on 2,2 miljoonaa asukasta ja 49 % väestöstä puhuu kwanjamaa tai ndongaa

äidinkielenään. 55 % väestöstä on iältään alle 25-vuotiaita. Kristittyjä väestöstä on 80–90 %, joista noin puolet luterilaisia.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa paikallisten kirkkojen käyttöön ymmärrettävät ja helppokäyttöiset ndongan- ja kwanjamankieliset raamatunkäännökset.

Vuonna 2013 tehdyn tutkimuksen perusteella kwanjaman ja ndongan kielille tarvitaan nykyistä ajanmukaisemmat ja yhtenäisemmät raamatunkäännökset. Kwanjamankielisten nuorten on vaikea ymmärtää käytössä olevaa raamatunkäännöstä. Kwanjaman kieltä puhutaan sekä Namibiassa että Angolassa, ja uusi käännös tulee siten käyttöön molemmissa maissa. Ndongankielistä raamatunkäännöstä oli nuorten mielestä helpompi ymmärtää, mutta käännöstä pidettiin hajanaisena ja keskeisten termien osalta epäjohdonmukaisena.

Tutkimustulosten perusteella uudet käännökset kwanjaman ja ndongan kielillä kannattaa tehdä samanaikaisesti, jotta varmistetaan käännösten yhtenäisyys. Samanaikaisella käännöstyöllä voidaan myös saavuttaa kustannus- ja synergiaetuja.

Työ Namibiassa on edennyt alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Matkustusrajoitusten vuoksi Yhtyneiden Raamattuseurojen käännöskonsultit Gerrit van Steenberg ja Riikka Halme-Berneking eivät ole helmikuun jälkeen voineet matkustaa Namibiaan, mutta hankkeen namibialainen johtaja ja eksegeetti Martin Ngodji koordinoi kääntäjien työtä ja on säännöllisesti yhteydessä konsultteihin.

Helsingin seurakuntayhtymän tuki vuonna 2020 kohdistuu Namibian Pipliaseuran hankekuluihin. Arvioitu valmistumisaika on 2027.

## TANSANIAN PIPLIASEURA

### **Vähemmistökielten raamatunkäännöstyö**

Yhteistyötä Tansanian Pipliaseuran kanssa toteutetaan kahdessa hankkeessa. Molemmissa hankkeissa raamatunkäännöskonsulttina toimii FT Chris Pekka Wilde Suomen Pipliaseurasta.

### **Chasu**

Chasun kielen puhujia on noin 530 000. Uusi testamentti chasun kielelle valmistui 1967, mutta hanke ei silloin edennyt Vanhan testamentin kääntämiseen. Tansanian Pipliaseura on käynnistänyt Vanhan testamentin käännöshankkeen, jonka yhteydessä uudistetaan myös Uuden testamentin käännös. Käännöstyöllä on merkitys kirkon kasvuun, mutta myös kielen ja kulttuuriperinnön säilymiseen. Hankkeen on arvioitu valmistuvan vuonna 2029. Erillisen lukutaitohankkeen mahdollisuutta ja tarvetta selvitetään.

### **Nyamwezi**

Uusi testamentti nyamwezin kielellä valmistui vuonna 1951, eikä hanke silloin edennyt Vanhaan testamenttiin. Tansanian Pipliaseura on tarttunut tarpeeseen kääntää ensin Vanha testamentti ja samalla uudistaa Uuden testamentin käännös. Nyamwezin puhujia on 1 470 000. Hankkeen on arvioitu päättyvän vuonna 2029. Erillisen lukutaitohankkeen mahdollisuutta ja tarvetta selvitetään.

Nyamwezin kielen ja chasun kielen käännösprojekteille oli tarkoitus järjestää koulutusjakso Dodomassa huhtikuun alussa. Uudessa tilanteessa yhteydenpito

Tansanian Pipliaseuran käännöstyön asiantuntijaan ja käännösryhmiin tapahtuu toistaiseksi etäyhteyksien varassa.

Helsingin seurakuntayhtymän tuki vuonna 2020 kohdistuu Tansanian Pipliaseuran hankekuluihin chasun käännöshankkeen sekä Chris Pekka Wilden työkuluihin. Wilden työ hankkeiden parissa käynnistyi tammikuussa 2020.

## LUKUTAITOA NAISILLE AFRIKASSA -OHJELMA

Suomen Pipliaseura on aloittanut vuonna 2017 uuden laajan lukutaito-ohjelman Itä-Afrikassa. Ohjelmassa on mukana 13 vähemmistökieltä ja viisi maata: Etiopia, Kenia, Malawi, Tansania ja Namibia.

Työtä koordinoivat paikalliset pipliaseurat yhteistyökumppaneinaan kirkot ja paikallishallinto. Yhteistyössä SIL Internationalin kanssa koulutetaan 800 opettajaa, jotka puhuvat vähemmistökieltä äidinkielenään.

Tavoitteena on, että vuoteen 2024 mennessä 20 000 naista oppii lukemaan ohjelman lukutaitokursseilla. Opettelu aloitetaan alkeista ja edetään harjoittelemalla lukemista tutuista asioista. Sitten luodaan yhdessä lukutaitomateriaaleja eri aiheista, jolloin on mahdollisuus oppia uusia asioita lukutaidon avulla ja samalla harjaannuttaa lukutaitoa.

Lukutaitohankkeen materiaalia tarkastettiin vuonna 2019 paikallisen gender-konsultin johdolla. Gender-näkökulma haastaa tarkastelemaan sitä, miten oppikirjojen tarinoissa kuvataan sukupuolirooleja. Lukutaitomateriaalien kuvitusta päivitetään tältä pohjalta ja varmistetaan, että oppikirjoissa esiintyvät naiset tarjoavat motivoivia esikuvia lukemaan opetteleville naisille.

Lisälukutaitomateriaalien teemat valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Ohjelman toinen tavoite on lisätä Etiopian, Kenian, Malawin, Tansanian ja Namibian Pipliaseurojen lukutaitokapasiteettia. Seurojen henkilökuntaa koulutetaan niin, että ne pystyvät toteuttamaan laajoja vähemmistökielille suunnattuja lukutaito-ohjelmia vuoden 2024 jälkeen.

Lukutaitohankkeen opettajista 66% on naisia. Tavoite on nostaa luku 75 prosenttiin.

Lukutaitoluokat ovat avoimia liikuntavammaisille. Ohjelmassa varmistetaan, että luokkien kokoontumispaikoille on helppo pääsy. Sen sijaan näkö- ja kuulovammaisia ei ole pystytty sisällyttämään ohjelmaan, koska tämä vaatisi aivan erillisen lähestymistavan sekä omat lukutaitomateriaalit. Ulkoministeriö on arvioinut ja hyväksynyt valitun lähestymistavan.

Ulkoministeriö teki vuonna 2019 arviointimatkan Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelman hankkeisiin Malawissa ja antoi hankkeista myönteisen palautteen.

Koronatilaneesta johtuen ohjelmaan on integroitu elementti, joka tukee epidemian hallintaa. Maaliskuun lopussa Malawin Pipliaseuran kanssa toteutetussa työpajassa kehitettiin kuvitettu juliste ja siihen liittyvä kuvitettu vihkonen, jonka sisältö perustuu WHO:n perusviesteihin siitä, kuinka välttää koronavirustartuntaa. Aineiston

kääntämistä muille hankkeen kielille valmistellaan. Se on myös muiden toimijoiden hyödynnettävissä.

Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelman arvioitu valmistumisaika on 2024.

Seurakuntayhtymän tukea käytetään vuonna 2020 niihin ohjelman kuluihin, joita ulkoministeriön hanketuki ja Pipliaseuran oma hanketuki eivät kata. Ulkoministeriön hanketuki kohdistuu Malawiin. Helsingin seurakuntayhtymän tuki kohdistuu Tansaniaan ja Keniaan.

Yhteisen seurakuntatyön johtajan Stefan Forsénin kanssa on neuvoteltu mahdollisuudesta järjestää tutustumismatka Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelman hankkeisiin.

UBS projekti #	Hankkeen nimi	HSRKY:n tuki 2020	SPS:n kokonaisuus 2020
#101493 #101666	Tansanian Pipliaseuran raamatunkäännöshankkeet	20 000	55 000
#100082	Raamatunkäännöshankkeet kwanjaman ja ndongan kielille Namibiassa	20 000	90 000
#89517 #89515 #89514	Hallinnon kehittäminen ja raamatunkäännöstyön konsulttiapu Sambiassa	10 000	22 000
#100542	Lukutaitoa naisille Afrikassa	40 000	143 000
	<b>Yhteensä</b>	<b>90 000</b>	<b>310 000</b>

**Suomen Pipliaseura anoo Helsingin seurakuntayhtymältä lähetystyön ja kansainvälisen diakonian määrärahasta myönnettävää kohdennettua avustusta vuodelle 2020 yhteensä 90 000 euroa.**

Suomen Pipliaseura ry



Markku Kotila  
Toiminnanjohtaja



Antti Siukonen  
Seurakuntapalvelun johtaja